

Hız. Muhammed'in (asm) tavsiye ettiği bazı güzel davranışlar

Her şeyden evvel O'nun (asm) nuru yaratılan¹, bütün âlemlere rahmet olarak gönderilen² Allah'ı, ahireti, peygamberleri, ahlâkı, güzel davranışları, özetle bize gerekli olan her şeyi O'nun (asm) ile öğrendiğimiz³ Hz. Muhammed'in (asm) doğumunun yeni bir yıl dönümünde, O'nu (asm) rahmetle anarken, hayatımızın daha iyi ve saadetli olmasını sağlayacak O'nun (asm) güzel ve ibretli sözlerinden, tavsiyelerinden bir demeti ders almamız ümidiyle sunuyorum.

Çünkü "Onun (asm) terbiyesini bırakan ve zincirinden çıkan, daha hiçbir Peygamberi (as) tanımaz. Ve Allah'ı tanımaz ve ruhunda, kemâlâtı muhafaza edecek hiçbir esasatı bilemez."⁴

İnsanlar arasındaki sevgi bağlantısının nasıl olması gerektiğini şöyle belirtiyor: "Dünyaya fazla bağlanma ki Allah seni sevsin; insanların elindekilere göz dikme ki insanlar seni sevsin."⁵

Bu dünyada elbette yaşamak için çalışmamız gerekecektir. Çalışmanın nasıl ve hangi ölçüler içinde olması gerektiğini şu veciz ifadesiyle bildirmiştir;

Resulullah (asm) buyurdular ki: "Âdemođlu için iki vadi dolusu mal olsaydı, mutlaka bir üçüncüyü isterdi. Âdemođlunun iç boşluğunu ancak toprak doldurur. Allah tövbe edenleri affeder."⁶ Yani hırsıyla çok daha fazlasını istememek gerekiyor her halde.

Aksi halde devamında gelen uyarıya maruz kalabiliriz. "Bir sürüye salınan iki aç kurdun sürüye verdiği zarar, kişinin mal ve şeref hırsıyla dine verdiği zarardan daha fazla değildir."⁷

Cemiyette, insanlar arasında çok fazla yapılan (aslında yapılmaması gereken) bir davranış, yapılan bir kötü davranış ayıplamak, kınamaktır. Aşağıdaki hadisleri ile sevgili Peygamberimiz (asm) bizi bu konuda şöyle uyarmaktadır: "Kardeşini bir günahından dolayı ayıplayan kişi, o günahı işlemedikçe ölmez."⁸ ve "Müslüman kardeşini hor görmesi, kişiye kötülük olarak yeter."⁹

Artık bu uyarıları alan bizlerin bu tür davranışlarda bulunması abes kaçır.

İlim ve öğrenme konusunda da güzel bir tavsiyesi şöyledir: "Ya öğreten ya da öğrenen ol, ya dinleyen ya da seven ol, beşincisi olma helâk olursun."¹⁰

Toplumda, insanların aile, komşu, akraba veya diğer insanlarla nasıl bir münasebette olmaları gerektiğini gösteren bir dizi hadis-i şerifi de şöyledir: "Allah'tan korkun ve çocuklarınız arasında adaletli davranın."¹¹ Ana babalarınıza iyi davranın ki çocuklarınız da size öyle davransın."¹², "Akrabayla ilişkisini kesen Cennete giremez."¹³, "Komşusu

zararlarından emin olmayan kimse, Cennete giremez.”14, “Kim Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsa misafirine ikramda bulunsun.”15, “Güçlü kimse insanları güreşte yenen değil, öfkelenildiği zaman öfkesine hâkim olan kimsedir.”16, “Yaşlılarla oturun, âlimlere sorun.”17, “Herhangi bir genç, yaşından dolayı bir ihtiyara hürmet ederse Allah da o gence, yaşlılığında hizmet edecek kimseler verir.”18, “Birbirinize buğzetmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize arka çevirmeyin; ey Allah’ın kulları, kardeş olun! Bir Müslüman’a, üç günden fazla (din) kardeşi ile dargın durması helâl olmaz.”19, “Sizden biriniz kendisi için istediği bir şeyi Müslüman kardeşi için de istemedikçe gerçekten iman etmiş olmaz.”20, “Fakirleri kollayıp gözetiniz. Aranızdaki zayıflar sayesinde Allah’tan yardım görüp rızıklanırsınız.”21

Toplum huzuru, insanlar arası ilişkiler, işçi-işveren münasebetleri, birlik-beraberlik konularında da aşağıya alacağım hadisler hepimizin önünde ders alınacak birer prensip olarak durmalıdır.

Münafığın üç alâmeti vardır: Konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünde durmaz ve emanete hıyanet eder.22 Demek ki, münafıkçasına hareketlerde bulunmamak için bu uyarıyı göz önünde bulundurmak gerekiyor.

Allah, sizden birinizin yaptığı işi, ameli ve görevi iyi yapmasından hoşnut olur.23

Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.24

Bir mü’minin diğer mü’minlere karşı durumu parçaları birbirine sınıksı kenetlenmiş bir binanın taş ve tuğlaları gibidir.25

Allah, Kur’ân’la amel eden toplumları yükseltir; Kur’ân’ın izinden gitmeyip onu arkalarına atanları da alçaltır.31

Son söz olarak, sevgili Peygamberimizin (asm) bu asırdaki varisi Bediüzzaman Said Nursî’nin Sözler kitabının, Risalet-i Ahmediye’yi anlattığı 19. Söz’ün sonundaki bir duâyı alıntı yapmak istiyorum; “Allah’ım! Kur’ân’ı bize, bu Risalenin kâtibine ve onun emsali olan zatlara her türlü dert için şifa kıl. Bize ve onlara, hayatımızda ve ölümümüzden sonra Kur’ân ile ünsiyet ettir. Kur’ân’ı bu dünyada bir dost, kabirde bir mûnis, kıyamette bir şefaatçi, sırat üzerinde bir nur, ateşe karşı bir siper ve hicap, Cennette bir refik ve bütün hayırlar için bir yol gösterici ve imam kıl. Bütün bunları bize fazlınla, cûdunla, kereminle ve rahmetinle ihsan et, ey kerem sahiplerinin en kerîmi ve merhametlilerin en merhametlisi olan Rabbimiz. Âmin.”32

Dipnotlar:

- 1- Enbiya, 107.
- 2- Keşfü'l Hafâ.1:265, Hadis no. 827.
- 3- Sözler, 132.
- 4- a.g.e.
- 5- İbn Mace, Zühd 1 Hadis No: 4102.
- 6- Buhari, Rikak 10 Hadis No: 6072.
- 7- Tirmizi, Zühd 43 Hadis No: 2376.
- 8- Tirmizi, Sıfatul Kıyame 53 Hadis No: 2505.
- 9- Müslim, Birr 32, Hadis No: 2564.
- 10- Taberani El-Mucemul Evsat Hadis No: 5171.
- 11- Buhari, Hibe 12 Hadis No: 2447.
- 12- Hakim, Müstedrek, 4/170 Hadis No: 7258.
- 13- Buhari, Edeb 11 Hadis No: 5638.
- 14- Müslim İman 73 Hadis No: 46.
- 15- Buhari, Edeb 31 Hadis No: 5672.
- 16- Buhari, Edep 76 Hadis No: 5763.
- 17- Taberani el-Mucemul Kebir 22/125 Hadis No: 324.
- 18- Tirmizi, Birr 75 Hadis No: 2022.
- 19- Buhari Edeb. 57, 58 Hadis No: 5718.
- 20- Buhari, İman 6 Hadis No: 13.
- 21- Ebu Davud, Cihad 77, Hadis No: 2594.

22- Buhari, İman 23 Hadis No: 33.

23- Taberani el-Mu'cemü'l Evsat 1/275 Hadis No: 897.

24- Buhari İlm 11 Hadis No: 69.